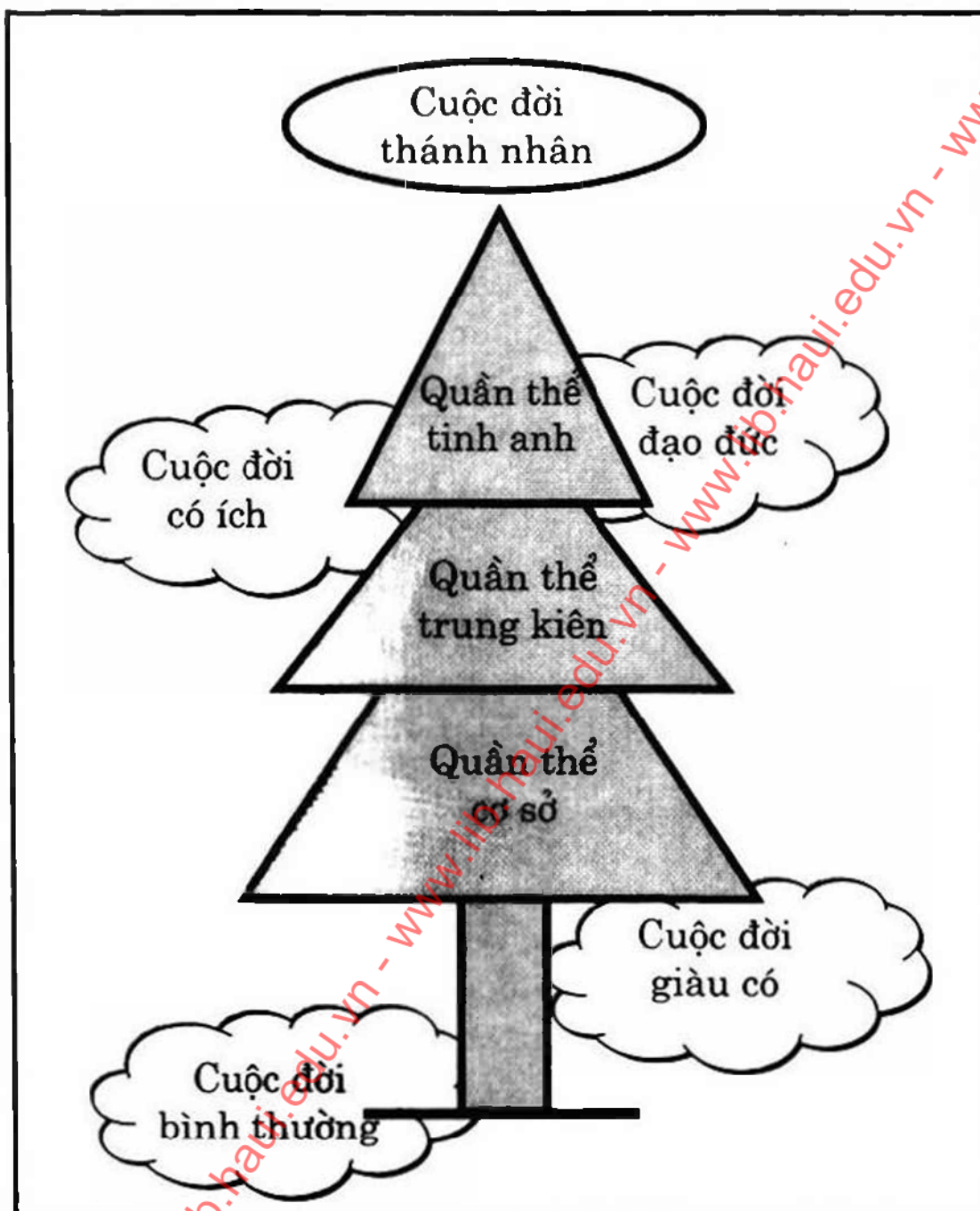


BẢN ĐỒ KIM CƯƠNG

Biên soạn: Vương Tuệ

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG – XÃ HỘI

Chương 1. Năm chắc bản đồ Nhân sinh kim cương...



Chương 1

NĂM CHẮC BẢN ĐỒ NHÂN SINH KIM CƯƠNG BẢN ĐỒ KHÁI NIỆM NHÂN SINH KIM CƯƠNG



BẢN ĐỒ KIM CƯƠNG

Con người ta ai cũng muốn theo đuổi thành công, không có người nào không có khát vọng giành được thành công to lớn. Khát vọng thành công bắt đầu mãnh liệt từ trong suy nghĩ của bạn, khiến bạn không sợ bất cứ khó khăn nguy hiểm nào, dũng cảm tiến lên phía trước, phát huy tài năng và sức sáng tạo, thực hiện ước mơ của mình. Sự nghiệp của bạn thành công khiến cuộc sống có ý nghĩa hơn, không chỉ là thành công trong sự nghiệp, mà bạn còn đạt được tất cả những gì tốt đẹp, con đường phía trước của cuộc đời bạn càng đi càng xán lạn, thành công của bạn cũng ngày một rực rỡ hơn. Trong những lúc như thế, có lúc nào bạn nhớ lại chặng đường đã qua và suy ngẫm về một vấn đề: “Con người ta sống cuối cùng là vì cái gì?”

Đó là một câu hỏi mà chúng ta thường gặp trong cuộc sống. Sau khi đã đạt được thành công, người ta sẽ nghĩ ngay đến việc làm thế nào để sự nghiệp của mình phát triển hơn nữa. Người giàu có thì cầu cổ thêm nhiều phúc lộc hơn nữa, người làm quan thì mong mình thăng quan tiến chức, có được quyền lực lớn hơn nữa, người nghiên cứu khoa học thì mong muốn có được nhiều thành quả khoa học hơn nữa, nhà phát minh thì mong muốn tìm được những sáng tạo mới... Với những ước mơ ấy, bạn sẽ cảm thấy cuộc sống có ý nghĩa hơn, bạn sẽ có danh lợi và sự nghiệp trong giấc mơ bạn hằng theo đuổi, bạn cũng sẽ cố gắng làm giàu thêm nguồn của cải cho xã hội. Nhưng một lúc nào đó tỉnh tâm lại, đặc biệt là trong một đêm mất ngủ, bạn hãy tự hỏi thử từ trong suy nghĩ của mình: “Đây có phải là mục đích mà mình theo đuổi trong cuộc đời hay không? Con người ta sống trên thế giới này còn mục đích gì cao hơn nữa không? Ý nghĩa chân chính của đời người rốt cuộc là cái gì?” Nếu chỉ là vì bản thân, thành công mà bạn có sẽ rất dễ bị mất đi mục tiêu hướng về phía trước. Đây là một vấn đề triết học, là vấn đề liên quan đến thế giới

Chương 1. Răm chắc bản đồ Nhân sinh kim cương...

quan, nhân sinh quan, đến phẩm giá của một con người, là vấn đề lớn có liên quan mật thiết đến cuộc sống thực tế của mỗi người. Trong tình hình thực tế của xã hội hiện nay, hầu hết những người thành đạt thường không suy nghĩ một cách thỏa đáng về vấn đề này, do bị chìm ngập trong cuộc sống đời thường bận rộn, chỉ trong khoảnh khắc rảnh rỗi nào đó, chợt có cảm giác cô đơn, sẽ cảm thấy cuộc đời của mình cũng không được mãn nguyện cho lắm, do đó mà có một cảm giác mơ màng nhạt nhẽo. Sau khi giành được thành công, và cùng với sự thành công, bạn hãy thường xuyên ngẫm nghĩ lại một chút và tự hỏi từ sâu thẳm nội tâm của chính mình, bạn nhất định sẽ có một phát hiện mới, nhất định có thể tìm thấy một thứ lấp lánh từ trong sâu thẳm nội tâm của bạn, nếu có ý thức xem xét lại bản thân, bạn sẽ thấy mình có những chỗ thiếu sót, bạn sẽ thấy được ý nghĩa nhân sinh trong tâm thức theo đuổi thành công từ chính mình, sẽ giành được sự tôn trọng và thấu hiểu của người khác về cá tính thẳng thắn và sự cống hiến của bạn. Nếu sự thật là như vậy, bạn nhất định sẽ đạt được thu hoạch mới trên con đường không ngừng thám hiểm.

Trong xã hội đông đúc hiện nay, những người giành được thành công chân chính rất ít, họ là anh hùng của cả xã hội, họ dẫn đầu trào lưu và có ảnh hưởng đến đời sống xã hội, họ là tiêu điểm mà đông đảo mọi người chú ý, là vận may của xã hội và là ánh sao sáng trên không trung, họ là mục tiêu mà mọi người hướng đến và tôn vinh, và là tấm gương để nhiều người học tập theo. Sự thật, số người thành đạt này ở trong xã hội hiện nay không tới 10%, còn hầu hết mọi người đều vì lo cho cuộc sống, một cuộc sống bình yên và giản đơn, họ phải lo nghĩ đến chuyện cơm gạo mắm muối thường ngày, lo cho tương lai của con cái, lo buồn vì sự nghiệp không thăng tiến,



BẢN ĐỒ KIM CƯƠNG

những người như vậy thường bao gồm trong các trường hợp sau:

Trường hợp thứ nhất, phần đông là những người bị cố định trong một tổ chức, bị số ít những người thành công lãnh đạo, họ thường ngày đều phải làm những việc không tự nguyện muốn làm. Họ bắt buộc phải phục tùng sự sắp đặt của cơ quan, một số người cảm thấy không thực hiện được mục tiêu trên con đường tìm kiếm thành công của mình, họ cũng không có cách nào giải quyết được những bức xúc của mình.

Trường hợp thứ hai, trong thời đại mở cửa hiện nay, một số người bỏ cơ quan nhà nước, ra ngoài thành lập sự nghiệp riêng của mình, làm từ những công việc kinh doanh nhỏ. Từ bỏ doanh nghiệp nhà nước nghĩa là tất cả đều phải tự dựa vào bản thân mình, mở ra con đường tự lập từng bước hướng về phía trước, họ phải lo nghĩ trong môi trường cạnh tranh khốc liệt, cũng không thỏa mãn được tất cả bởi quá nhiều mối quan hệ phức tạp, và cũng phải đau đầu vì sự lên xuống thất thường và phát triển chậm chạp trong sự nghiệp của mình.

Trường hợp thứ ba, ở nông thôn rộng lớn, đại bộ phận thanh niên nông thôn hiện nay đi nơi khác kiếm việc làm thêm, vì lo xây nhà, cưới vợ, còn người già và phụ nữ thì ở nhà làm ruộng, chăm sóc con cái đi học, từ lúc mặt trời mọc đến lúc mặt trời lặn quanh quẩn với công việc nhà nông, thậm chí còn một bộ phận nhỏ, phải gồng gượng sống trong cảnh nghèo đói, buồn rầu vì miếng cơm manh áo, họ cho rằng con người sống chỉ là để ăn no mặc ấm, xây được cái nhà tốt, lập gia đình, rồi sinh con, có đời sau nối dõi.

Đây là một loại thái độ nhân sinh giản đơn, cuộc sống và sự sinh tồn của họ chính là đi tìm niềm vui ít ỏi trong vòng



Chương 1. Răm chắc bản đồ Nhân sinh kim cương...

tròn nhỏ cuộc đời mình, trong đó có một số ít người còn sống không có ý nghĩa, không có mục tiêu, sống những tháng ngày tạm bợ, hoặc là đặt ra tiêu chuẩn thì cao, nhưng năng lực của bản thân thì thấp, việc lớn thì không làm được, việc nhỏ thì không muốn làm; hoặc là nghĩ quá nhiều cách không biết bắt đầu từ đâu; hoặc là mình tự thoả mãn với mình, giậm chân tại chỗ; hoặc là cái gì cũng sợ, không dám bắt tay vào làm; hoặc không nắm bắt được cơ hội, không làm được việc gì... Cuối cùng đem mọi hi vọng đặt lên vai thế hệ sau, hi vọng đời con cháu sau sẽ phấn đấu học hành để đổi đời, giành được thành công, thực hiện mục tiêu mà thế hệ mình chưa làm được. Trên nền tảng cuộc sống và quan niệm nhân sinh của những người như vậy, trông chờ sau này thành công, thì sau này cũng chỉ có như vậy.

Trường hợp thứ tư, người làm kinh doanh nhỏ có thể cũng có quan niệm như trên, làm buôn bán nhỏ kiếm một ít tiền, nuôi số miệng ăn trong gia đình, nuôi con cái với mong đợi chúng trưởng thành phát triển. Trong cuộc sống đời thường bận rộn, họ cho rằng sống chỉ là để kiếm kế sinh nhai, có ăn có mặc là được, họ không có mục tiêu cuộc sống, tạm hài lòng hiện tại, có lẽ một số ít người cũng có suy nghĩ, nhưng không thực hiện, vì sợ thất bại, sợ rằng mù quáng hành động sẽ không lấy lại được vốn gốc. Thái độ nhân sinh này hiển nhiên là bất lợi cho sự tiến bộ và phát triển của bản thân. Những người ở 4 trường hợp trên đều không đặt mình trong môi trường rộng lớn của tập thể và xã hội để suy nghĩ tìm tòi vấn đề có liên quan đến nhân sinh. Thực ra, họ đều đã nghĩ đến sự phát triển tiến bộ của bản thân, nhưng trong điều kiện có hạn, cũng chỉ có thực hiện đảm bảo sinh tồn và no ấm, mới có thể nghĩ đến mục tiêu phát triển tiến bộ, số người này là quần thể nền tảng của xã hội.

BẢN ĐỒ KIM CƯƠNG

Ở đây muốn đặc biệt nói đến trường hợp kiểu người thứ nhất. Những người này đều có thành tích trong sự nghiệp, nhưng chưa đủ để thành công; Trong công việc, họ muốn tiến lên, nhưng không có đường tiến và cũng không đủ nghị lực; Họ nhìn thành công của người khác, trong lòng có cảm giác bức bách mãnh liệt, cảm giác đứng trước nguy cơ và cảm giác trách nhiệm, vừa không hài lòng với thực tế vừa không có cách nào để thay đổi. Kiểu người này đều có sự từng trải nhất định trong cuộc sống, kinh nghiệm công việc và học thức tương ứng, họ cảm thấy muốn tiến bước trên con đường sự nghiệp thật là khó, họ không biết thoái lui, cấp thiết muốn thay đổi, theo đuổi phát triển hơn nữa, theo đuổi một cuộc sống tầm cao hơn nữa. Quần thể này được gọi là quần thể trung kiên.

Nếu như nói người thành công là quần thể tinh anh của cả xã hội này, nông dân lao động phổ thông, người kinh doanh cá thể với mô hình nhỏ là quần thể nền tảng của cả xã hội này, thì quần thể trung kiên chính là cột chèo chống cho cả xã hội, là lực lượng vô cùng quan trọng thúc đẩy nền văn minh, tiến bộ, phát triển của xã hội. Họ nằm ở giữa dòng chảy của xã hội, trở thành trụ đá giữa dòng của nền chính trị, văn hoá, kinh tế của cả xã hội này. Mỗi bước tiến của họ đều phải trả giá bằng xương máu và cái giá riêng, nhưng họ vẫn kiên cường bất khuất không chịu khuất phục, trong quá trình bươn chải và phấn đấu phải trải qua rất nhiều khó khăn và thất bại, không may mắn, học tập trong khó khăn, trưởng thành trong thất bại, tiến bộ trong đấu tranh, và giành được thành công trong quá trình phát triển, nhưng càng ngày họ gặp càng nhiều khó khăn và sự không công bằng đã khiến họ rơi vào tình trạng mơ hồ và cảm giác khó khăn, cảm giác số mình không gặp thời, hoặc tài năng của mình không được phát huy, họ không thể tìm ra phương

Chương 1. Nhắm chắc bản đồ Nhân sinh kim cương...

hướng của nhân sinh, thấy rất khó thực hiện được mục tiêu và lí tưởng. Hạn chế về mọi phương diện khiến họ không thể có nhiều lựa chọn, không thể thay đổi được hiện trạng và hoàn cảnh hiện tại của mình, chỉ có thể nhẫn nại một cách bị động, âm thầm thích ứng. Lúc này có thể dẫn họ đến suy nghĩ, khiến họ tự nhiên mà nghĩ đến vấn đề: “Rốt cuộc con người sống vì cái gì?”, “Như thế nào mới có thể coi là nhân sinh có giá trị?”.

Thực ra, các nhà hiền triết thời xưa đã đưa ra nhiều câu trả lời khác nhau về vấn đề này. Về ý nghĩa của nhân sinh, Phật giáo nói thế giới này vốn là hư ảo, nhân sinh vốn không tồn tại, khuyên con người không nên cố chấp đối với mọi chuyện, nên tin Phật. Thiên Chúa giáo nói loài người là do Thượng đế dùng đất sét nặn ra, sau khi chết lại trở về thành đất sét, con người phải tin kính Thượng đế, sau khi chết linh hồn mới có thể lên thiên đàng, nếu không tin Thượng đế, chết sẽ bị xuống địa ngục, vĩnh viễn sẽ không được hoá kiếp.

Quan điểm của các nhà triết học thì lại khác, như nhân sinh cố chấp của Khổng tử, nhân sinh khảng khái của Mạnh tử, nhân sinh tự nhiên của Lão tử, nhân sinh kiêm ái của Mặc tử, nhân sinh ung dung tự tại của Trang tử, nhân sinh tiến cử của Tuân tử, nhân sinh mưu lược của Tôn tử, nhân sinh quyền thuật của Hàn phi tử, nhân sinh trí thánh của Khổng Minh,... Đa số họ đều cho rằng nhân sinh trên thế giới này chính là phải “Tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ”. Tất cả mọi thứ trên trần gian đều coi tự nhiên là cái đẹp vĩnh hằng, thuận theo tự nhiên, thoả mãn với những niềm vui bình thường, vạn sự không nên yêu cầu quá cao, cần giữ lễ, hành nhân, ái nhân. Như nhà triết học Đức Nisơ, cho rằng làm người phải tôn trọng ý chí của mình, không bắt buộc phải quan tâm với người khác, phát huy hết tài năng của bản



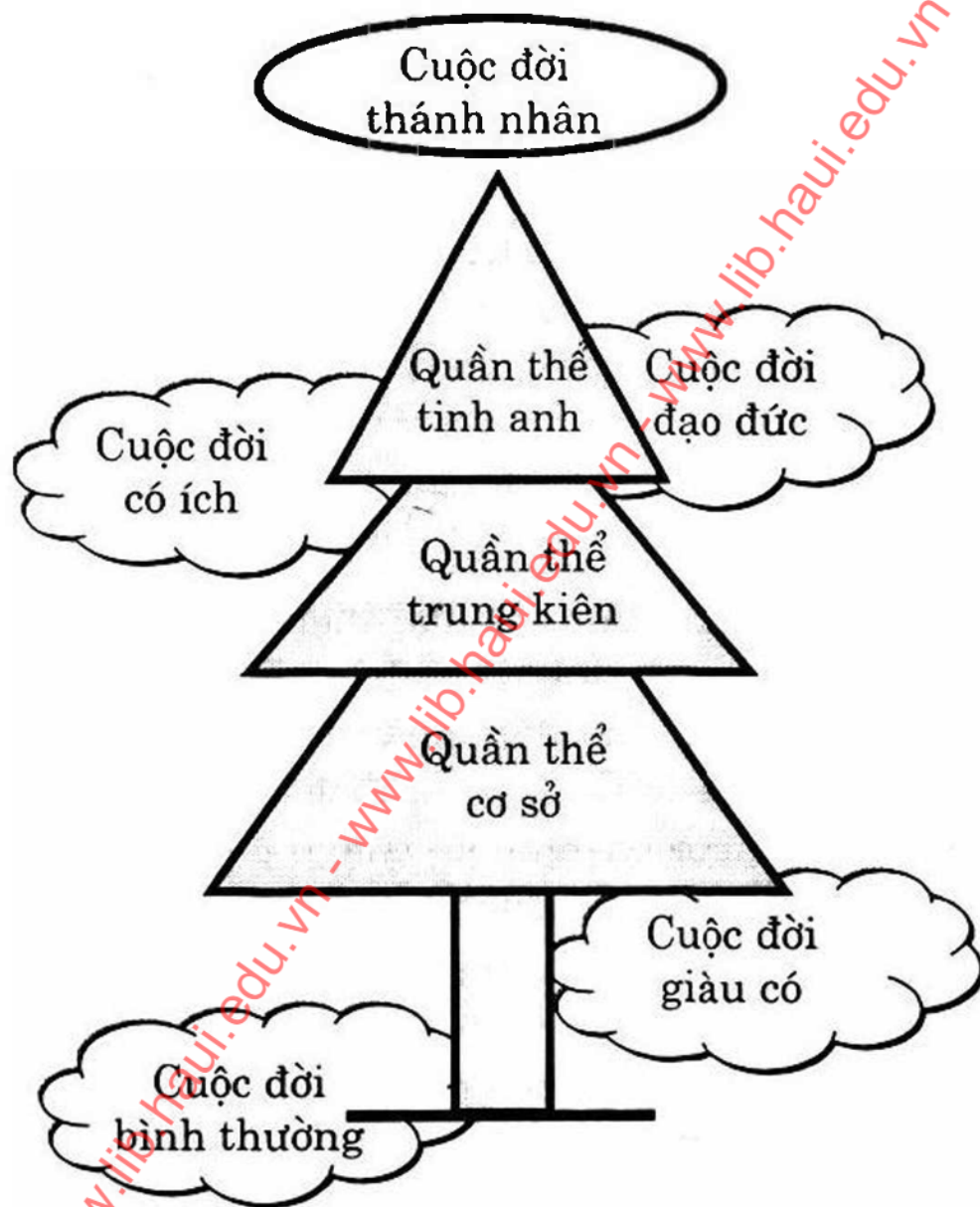
BẢN ĐỒ KIM CƯƠNG

thân, làm “Một người hơn người” mới là mục đích của nhân sinh. Các nhà khoa học lại cho rằng thế giới này là vật chất, tất cả bí ẩn về ý nghĩa nhân sinh nằm ở trong việc thâm dò thế giới vật chất, không tồn tại cái gọi là Thượng đế và linh hồn. Đại văn hào Lỗ Tấn: nhân sinh trên thế giới này không phải cuộc sống tạm bợ; Chu Quang Tiềm cho rằng: hạnh phúc lớn nhất mà loài người theo đuổi là chân, thiện, mỹ; Đại văn hào Ba Kim cho rằng: “Mục đích của cuộc sống chính là sinh mạng tuyệt vời, phong phú”. Lâm Ngữ Đường lại cho rằng “Mọi người chúng ta đều là trời sinh theo một nửa là người Nho giáo, một nửa là người theo Đạo giáo”, “Đặc trưng của con người là luôn luôn theo đuổi mong ước lí tưởng”... Thái độ về nhân sinh của họ đều là có thể đạt được. Nhìn từ khía cạnh rộng lớn mà nói, nhân sinh đều hướng đến quang minh và hạnh phúc, không có ai là không muốn tiến bộ và phát triển, mỗi người đối với nhân sinh đều nên có một thái độ bỏ qua lo âu, lạc quan tiến thủ; Vũ trụ rộng lớn, thiên địa vạn hành luôn có chỗ thiếu hụt, thường là không có ích, chúng ta nên có thái độ “Phấn đấu quên ăn, lạc quan quên phiền, không lo tuổi già sâu não”.

Nhìn từ khía cạnh nhỏ mà nói, mỗi người đều là một phần tử của thế giới này, cả xã hội là do người người tổ hợp mà thành, bất cứ người nào cũng không thể tách rời xã hội mà tồn tại, cần có một tư tưởng quan niệm “cái ta”, trên tiền đề “cái ta” theo đuổi “cái tôi” của mình, dùng cái khí phách hào hùng “Nhân sinh tự cổ ai mà không sợ chết, phải chết sau để được lưu truyền lại trong sử sách”, mang theo tấm lòng lo cho dân cho nước “Lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ”, vì bản thân mà lập đức, vì thiên địa mà lập tâm, vì sinh dân mà lập mạng, vì vạn thế mà mở thái bình, có được mục đích theo đuổi nhân sinh như vậy, con người mới được mở rộng tầm mắt, đầu óc mới mở mang, mục

Chương 1. Rằm chắc bản đồ Nhân sinh kim cương...

đích mới xa rộng, để giành được ba việc “Lập đức, lập công, lập ngôn” vinh kỉ ơn nhân, chí ơn thiên hạ, coi việc thiên hạ là trách nhiệm của mình, không chỉ là vì hạnh phúc cá nhân, còn là vì văn minh, phát triển, tiến bộ của toàn xã hội.



Tấm kim cương thứ nhất - “Bản đồ khái niệm nhân sinh kim cương”.

Xã hội là một quần thể tập hợp lớn do con người tổ chức thành, con người có hàng trăm kiểu loại, mỗi người một

